

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy óra	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Obilityeva(Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 180. szám.

Csütörtök, 1920 augusztus 19.

1000 magyar tisztet,

akik a messzi Oroszországban sinylődnek hosszú esztendőök óta hadifogságban és akik most már nap-nap után várták, hogy végszakaad sok szenvedésüknek és hazatérhetnek a szomorú rabságból — a szovjetkormány rendeletére egy közös táborba internáltak, szigorú őrizet alá vették őket és tuszként kezelik a tiz magyar népbiztosért, akik ellen Budapesten most bűnügyi vizsgálat folyik. Csicserin orosz külügyminiszter táviratot küldött a magyar kormánynak, amelyben az orosz szovjetnek ezt az intézkedését bejelenti és elmondja, hogy a szovjetkormány védelmébe veszi a tiz népbiztosot és hogy ezeknek sorsában osztozni fog az 1000 magyar hadifogoly tiszt.

A hadifogság már egymagában is keserves sors, de százszorosan súlyos ennek az 1000 hadifogoly tisztnek a sorsa, akik most így szomorú áldozatai lehetnek ennek a küzdelemnek, amibe a nyugati világelfogás a szovjetrendszerrel került. Mit tehet ez az 1000 hadifogoly arról, hogy felelhet érte és micsoda erkölcsi felfogás, vagy micsoda igazságérzet az, amely felelőssé teszi őket a gyászos emlékeztető magyar kommunizmus vezető embereinek bűnös üzemléért. Mert az bizonyos, hogy a kömmün idejére is sok, nagyon sok borzalom esik, bármennyire is csak a fehér terror kegyetlenkedéseiről hallunk ma világszerte. Az olyan nagy összeomlások után, mint amilyenek Magyarország az utolsó két esztendőn át keresztülment, a gyűlölet füstjétől elvadított harcoknak ha közelnek egymáshoz, a kölcsönös megértés készségével kell keresniök a lelkek összhangjának és a társadalmi békének útjait. De azért annak az elvnek mindenképp érvényt kell szerezni, hogy a bűnös lakolni tartozik, hogy a katasztrófa felidézésében elsődleges felelős tényezők és vezető emberek felelősségre vonandók és számot kell adjanak magukról.

Az azután megint a szovjet-terrornak gyönyörű iskolapéldája, hogy a budapesti 10 népbiztos elvtársért 1000 hadifogoly tisztet követel és tart vissza magának biztosítékképpen. Nem tudjuk milyen lesz a hatása a Csicserin-féle tiltakozásnak a népbiztosok porének további folyamára, csak az 1000 hadifogoly tisztet sajnáljuk, akik most megint nem térhetnek vissza övéik körébe és ki tudja, mi sors vár rájuk még Leninék kezében.

***

Megoldódott a kormányválság.

Beograd. Tegnap délelőtt utoljára tanácskozott egymással a parlamenti egység és a demokrata-párt delegációja. A két párt tanácskozásáról egy 10 pontból álló jegyzőkönyvet vettek föl, amelyet a parlamenti egység pártja részéről: dr. Vesznyit és Ninesics, a demokrata részéről Pribicevics és Draskovics irtak alá. Az új kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: Dr. Milenko Vesznyit.
Belügy: Draskovics.
Pénzügy: Kosta Stojanovity.
Kultusz: Pribicevity Szvetozár.
Választási: Dr. Vusicki Milorad.
Közlekedés: Korosec.
Ipar és kereskedelem: Dr. Ninesics Momesillo.

Postaügy: Dr. Drinkovics.
Építészet: Jova Jovanovity.
Erdészlet: Ilica Kovacsevity.
Agrárreform: Dr. Krisman.
Szociálpolitika: Kukovec.
Egészségügy: Rafajlovics Zsiva.
Vallásügy: Pavle Marinkovics.
Élelmezési: Rista Jojity.
Külföld: Tr. Trumbity.
Hadügy: Branko Jovanovity tábornok.
Igazságügy: Marko Trivkovity.

Beograd. Az új kormány ma délelőtt 11 órakor letette az esküt. Mig az új választási miniszter dr. Vusicki Milorad Beogradba érkezik, tárcájának ügyeit Trifkovity Marko igazságügyminiszter látja el. (V. t. ü.)

NEM MARAD EL A LONDONI KONFERENCIA.

London. A lapok hírei, amelyek a londoni konferencia elmaradásáról irnak, nem felelnek meg a valóságnak. A londoni konferencia tervét nem ejtették el. (V. t. ü.)

JUGOSZLÁVIA ÉS BULGÁRIA BÉKEÁLLAPOTBAN VAN.

Beograd. Jugoszlávia és Bulgária között helyreállt a teljes békeállapot. A két ország a diplomáciai összeköttetést újra fölvette. (V. t. ü.)

A LENGYEL-OROSZ HELYZET.

Varsó. Az orosz hadsereg döntő támadásra készül Varsó ellen. A támadás iránya észak felől a Danzig-Varsó-i vonal, délen a Bug felőli vonal. Ha a támadás kedvező eredménnyel jár, úgy a két ütközőpont közé eső lengyel hadsereg — mintegy 200 ezer ember — foglyul esik.

Varsó. A külügyminisztériumnak jelentik, hogy a lengyel béke delegáció augusztus 14-én átlépte az orosz határt. A béke delegáció 30 tagból áll. A sajtó tudósítói külön csoportban érkeznek meg a béketárgyalásokra. Lépéseket is tettek már az orosz kormánynál, hogy a sajtó emberei külön beutazási engedélyt kapjanak.

Varsó. Legutolsó jelentések szerint a lengyel békeküldöttség Minszkbe érkezett.

Berlin. Csicserin a német kormányhoz rádiógrammot intézett, amelyben sürgős választ kér arra, hogy a német kormány milyen intézkedéseket léptetett életbe a német határt átlépett lengyel csapatokkal szemben. Németország kijelentette, hogy szigorúan ragaszkodva a semlegességhez, e

lengyel csapatokat lefegyverezte és internálta. Semlegességének megóvásáért a jövőben is így fog eljárni. (V. t. ü.)

Bukarest. Az oláh kormány jegyzékét intézett Oroszországhoz a békére való felhívás feleletéül, amelyben azt írja, hogy Oláhország nem tudja magát Oroszországgal hadiállapotban lévőnek, éppen ezért nem látja be egy béketárgyalás szükségességét. (V. t. ü.)

AZ ANGOLOK RÉSZVÉTE VENIZELLOS MERÉNYLETE MIATT.

London. A Venizelos elleni merénylet Angliában nagy részvétet keltett. A Westminster Gazette írja ezzel kapcsolatban, hogy Görögországnak nehéz napjai lennének, ha az a golyó jobban talált volna. Venizelos Középeurópa egyik legkitűnőbb politikusainak tartja. (V. t. ü.)

LITVANIA KÁRPÓTLÁST AKAR NÉMETORSZÁGTÓL.

Moszkva. A litván-orosz béketárgyalásokon Litvánia azt kívánta, hogy a békeszerződésbe iktassák be, hogy Németország Litvániának kártérítést fizessen. Litvánia ezen kívánságát illetőleg a versaillesi békeszerződésre támaszkodik. Oroszország kijelentette, hogy Litvánia ezen kívánságát nem akceptálhatja. (V. t. ü.)

KUN BÉLA MEGÉRKEZETT MOSZKVÁBA.

Moszkva. Kun Béla megérkezett Moszkvába. A pályaudvaron a szovjetkormány tagjai fogadták Kun Bélát, akinek megköszönték az októberi forradalomban való szerepét. (V. t. ü.)

Franciaország háborús politikája.

Az olaszok támadják Franciaország új politikáját. — Az Unio nem ismeri el Wrangelt. — Anglia nem keveredik a francia-orosz viszályba.

Berlin. A „Berliner Tageblatt“ jelenti, hogy az összes olasz újságok támadják Franciaországot legújabb politikai irányása miatt. A „Tribuna“ írja: Franciaország új politikájával veszélyezteti egész Európa békéjét és nemcsak kompromittálja eddigi politikai magatartását, de példát mutat arra, hogy ő hogyan alkalmazkodik a versaillesi békeszerződéshez. A „Tribuna“ ugyanebben a számban ünnepélyes formában üdvözli a Rómába érkezett orosz követet. (V. t. ü.)

Washington. Az Unio kormánya kijelentette, hogy Wrangel tábornok kormányát nem ismeri el, csak abban az esetben, ha ez a lépés feltétlen elkerülhetlenné válik. Ez esetben elismeri ugyan, de csak bizonyos garanciák nyújtása mellett. Ami a Lengyelországnak küldendő segítséget illeti, az Egyesült-Államok kormánya

megvárja, hogy az akciót megkezdett államok mit fognak tenni. (V. t. ü.)

London. Az összes angol szakszervezetek augusztus 14-én konferenciát tartottak, amelyen kimondták, hogy minden Oroszország elleni akciónak erélyesen ellenállanak. (V. t. ü.)

London. Az angol szakszervezetek elhatározták, hogy Franciaországba egy munkásdelegációt küldenek, amely elejét vegye annak, hogy a francia és az angol munkásság közt félreértés keletkezzen. Angliának semmi esetre nem szabad belekeverednie egy esetleges Franciaország és Oroszország közötti háborúba. (V. t. ü.)

London. Lloyd George a koalíció vezetői tiszteletére adott reggelin kijelentette, hogy reméli és bizik benne, hogy Anglia és Franciaország egységét semmi sem fogja megbontani. (V. t. ü.)

BEOGRADI HIREK.

Beograd. A vasutügyi minisztérium értesíti az utazó közönséget, hogy augusztus 16-tól kezdve a gyorsvonatokhoz III. oszt. kocsikat is kapcsolnak. Beograd és Szófia közt is megindult a gyorsvonati forgalom.

Beograd. Folyó hó 14-én Maribor és Szent-Illés között nagy vasuti katasztrófa volt. Két tehervonat ütközött össze. A karambol annyira megrongálta a pályát, hogy hosszabb időn keresztül Maribor-Grác között szünetelni fog a közlekedés. A katasztrófának 3 halálos és 11 súlyosan sebesült áldozata van. (V. t. ü.)

Laibach. A jugoszláv Dobrovojacok szeptember 8-án kongresszust tartanak Laibachban. A kongresszuson az összes

szlovén dobrovojacok és a többi országrészek delegáltjai vesznek részt. (V. t. ü.)

Beograd. A Franko-Serbe Bankot egy Burko Mihály névre szóló csekkel 100 ezer dinárral megkárosították. A csekk valódi volt, de tulajdonosa elvesztette és a banknak jelentette, hogy ne fizessék ki értékét senkinek. A bank, úgy látszik erről megfélekedett és a csekkel jelentkezett csalónak kifizette az összeget.

Beograd. Beograd és Zagreb között két új telefonvezetéket építenek. A munka már annyira előrehaladt, hogy husz nap múlva már átadják a forgalomnak.

CSICSERIN MEGBUKOTT?

Budapest. Radiógramm jelenti, hogy Csicserin orosz külügyminiszter megbukott. Utóda Litvinoff lesz. (V. t. ü.)

Arcképek

(Folytatás.)

Az Elnök pályájának e kritikus fordulóján, egyedül állott. Belekerülvén az Ó-világ hálójába, nagy szüksége lett volna rokonérzésre, erkölcsi támaszra, a tömegek lelkesedésére. De beletemetkezve a békekonzferenciába, Páris forró és mérgezett levegőjétől fojtogatva, a külvilág egyetlen visszhangja sem jutott el hozzá; nem hallotta meg a szenvedélyes, szeretettel teljes vagy bátorító szivdobogást, melyet eszméinek hallgatag hívei mindenünnen feléje küldtek. Érezte, hogy a lángoló lelkesedés, mellyel Európába érkezését üdvözlöttek, lelohadt; a párisi sajtó nyíltan gúnyolta; politikai ellenfelei felhasználták távollétét és otthon ellene csináltak hangulatot; Anglia híd, kritikusa és tartózkodó volt. Környezetét úgy alakította meg, hogy magánaton nem vehetett tudomást a hit és lelkesedés árájáról, melyet a nyilvános források elhallgattak. Nélkülözött — pedig nagy szüksége lett volna rá — a kollektív hit támogató erejét. A német veszedelem még mindig fejünk fölött függött és a vele rokonszenvező közönség is óvatos volt; az ellenséget nem szabad bátorítani, barátainkat támogatni kell, az idő nem alkalmas a szétluzásra, rázkódásokra, remélünk kell, hogy az Elnök megtesz minden tőle telhetőt.

Igy történt, hogy az Elnök visszarendelte a George Washington gőzöst, melynek a jogos felháborodás egy pillanatában azt a parancsot adta, hogy álljon készen, hogy elvigye őt Páris hazug esarnokaiból tekintélyének székhelyére, ahol megint feléledhet önbizalma. De alighogy rálépett a kompromisszumok útjára, temperamentumának és felkészültségének már

említett hiányai gyászosan kerültek napfényre. Lehetett fölényes, lehetett makaes: irhatott jegyzeteket a Siani-hegyen vagy az Olympuson; lehetett megközelíthetetlen a Fehérházban, vagy akár a tizes tanácsban is. De mi helyt lezárt a négyes tanács intim egyenlőségéhez, nyilvánvaló volt, hogy elvesztette a játékokat.

Most vált veszélyessé az, amit a teológus vagy a presbiteriánus temperamentumáról mondtam. Ha már elismerte, hogy okvetlenül szükség van bizonyos engedelményekre, arra kellett volna törekednie, hogy eréllyel, ügyességgel, az Unió pénzügyi hatalmának mutogatásával a lényegből mentse a menthetőt, még ha ez a betűk némi rovására esik is. De az Elnök nem tudott ennyire tisztába jönni maga-magával. Nagyon is lelkiismeretes volt. Bár szükséges volt a megalkuvás, ő továbbra is csak az elvek embere maradt és a Tizennégy pont szerződését feltétlenül kötelezőnek tartotta. Nem akart becselenséget elkövetni; nem akart tenni semmit, ami jog- és igazságtalan; nem akart ellenkezésbe jutni a maga nagy hitvallásával. Így, anélkül, hogy bármit is engedtek volna a tizennégy pont szótartalmából, az értelmezés, magyaráztatás dokumentumává tették és az önámításnak azzal a szellemi apparátusával foglalkoztak vele, amilyen — azt hiszem — az Elnök ősei szokták elhítni magukkal, hogy amit tesznek, az szigorúan alkalmazkodik a Szentírás betűihez.

Az Elnök magatartása kollégáival szemben most körülbelül ez lehetett: ha csak lehet, egy véleményen akarok lenni veletek; látom, hogy helyzetetek nehéz és szeretném elfogadni, amit javasoltok; de én nem tehetek semmit, ami nem jogos és nem igazságos és először bizonyítsátok be, hogy amit akartok,

A SZOVJET MEGBOSSZULJA A TIZ BUDAPESTI NÉPBIZTOST.

Koppenhága. Csicserin orosz külügyminiszter közölte a magyar külügyminiszterrel, hogy az orosz kormány védelmébe veszi a tiz népbiztost, akik ellen Budapesten bünyügyi vizsgálatot folytatnak. Biztonságuk érdekében az orosz kormány 1000 magyar tisztet internált egy közös táborba, akik osztozni fognak a népbiztosok sorsában. A tisztek között sok arisztokrata van. (V. t. ü.)

UJ VADLOTT A KLUB-KÁVÉHAZI VÉRENGZÉSBEN.

Budapest. A Klub-kávéházbeli embertelen vérengzés ügyében pótnyomozást rendelt el az ügyészség. A nyomozás eredménnyel járt, mert nyomára jöttek az eddigi verekedések és rendezavarások tulajdonképeni vezetőjének. Ez valami Koller Károly nevű soffőr, aki szökésben van ugyan, de a rendőrség mindent elkövet kézrekerítésére. (V. t. ü.)

HIRFK

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken a rendes időben jelenik meg.

A hadifoglók hazajövetele. Csicserin népbiztos közölte a norvég külügyminiszterrel, hogy Nausen Fridtjov szorgalmazására a szovjetkormány mindent el fog követni, hogy a hadifoglyokat a jövőben ne a Narván, hanem Rigán át küldjék haza. A szovjetkormány rajta lesz, hogy a háboru e szánalmas áldozatainak sorsát ezáltal is megkönnyítse.

Veszélyben a Hagia Sofia. A világ építészetének egyik legnagyobb és legsodálatosabb alkotása a konstantinápolyi Hagia Sofia mecsét sürgős restaurálásra szorult. Amint egy szakember írja a „Times“-ben, az épület nagy általánosságban jó karban van, de a kupola a 23 kovácsolt vasfüggő lámpa súlyával nagyon megvan terhelve. A

az fedi a kijelentések szavait, melyek kötelezők rám nézve. Ekkor aztán megkezdődött a szofista és jezsuita szomagyarázás hálójának szövése, mely végül is az egész békeszerződés szövegét éslényegét teleagatta a hazugság rongyaival. Egész Páris boszorkányainak kiadták a szót:

„Szép a rut és rut a szép“. A legfinomabb szofisták és a legképmutatóbb tervezők láttak munkához és nem egy olyan leleményes dolgot produkáltak, mely az Elnöknél ügyesebb embert is tartósan tévedésbe ejthetett volna.

Igy, ahelyett, hogy azt mondaná, hogy Német-Ausztria csakis Franciaország beleegyezésével egyesülhet Németországgal (ami nem fért volna össze az önrendelkezés elvével), a Békeszerződés ügyes fogással megállapítja, hogy „Németország elismeri és szigorúan tiszteletben tartja Ausztria függetlenségét ama határokon belül, melyeket egy ezen állam és a szövetséges és társult hatalmak között kötendő békeszerződés fog megállapítani; elismeri, hogy ez a függetlenség csakis a Népszövetség tanácsának beleegyezésével változtatható meg“, ami egészen másképp hangzik, de mégis ugyanazt mondja. És ki tudja vajon, hogy az Elnök megfélekedett a szerződés egy másik pontjáról, mely erre az esetre a népszövetségi tanács egyhangú határozatát kívánja.

Danzigot nem adják oda Lengyelországnak, a békeszerződés „Szabad“ városnak jelenti ki, de befoglalja ezt a „Szabad“ várost a lengyel vámhatárba, Lengyelországot bizza meg folyam- és vasutrendszerének ellenőrzésével és úgy intézkedik, hogy „Lengyelország intézze külügyét és vállalja magára Danzig szabad város külföldön tartózkodó polgárainak diplomáciai védelmét“.

kupola maga nagyon sok helyen begörbült, a kupolatartó négy oszlop is súlyosan megvan sérülve. Azonkívül a kupola északkeleti részében nagy hasadék van, melyet téglával beraktak ugyan, de amely hasadékon csak befolyik a víz. Szükséges tehát az ellenőrző munkákat azonnal megindítani.

Tánciskolai estély. Csütörtökön, 19-én (ünneppnap) és vasárnap, 22-én este 8 órai kezdettel nagyszabású táncvendégestély lesz Schmiedt Mihály táncitanár Koronaszállóbeli tánciskolájában. Belépődíj személyenként 15 korona. Tanítványoknak 10 korona. Garde damesok nem fizetnek.

Óriási sikkasztás a trieszti élelmezési hivatalban. A trieszti közlelmezési hivatalban óriási arany sikkasztásnak és hűtlen kezelésnek jöttek a nyomára. A közlelmezési hivatal főnöke, Bounzzi kapitány, arra használta föl állását, hogy atyjának, akinek tésztagyára van,

jogtalan előnyöket biztosított. Bounzzi Ausztriába és Csehországba is kicsempészelt száritott tésztaneműeket és magának óriási jutalékokat biztosított. A hiány eddig élelmiszerekben öt millió, pénztári hiány pedig 600 ezer lira. Bounzzi a háboru alatt a Trieszt-Capodistria i utvonat parthajózáratához volt szolgálatéltelre berendelve és innen szökött át az olaszokhoz a hajóval és legénységgel együtt. Bounzzi ellen megindítják az eljárást.

Ma este a Kaszinó kerthelyiségében katonazenekar hangversenyeznek. Belépődíj személyenként 10 korona.

Tőzsde. Beograd, augusztus 17. Érték dinárban. Valuták: Francia frank 173, Font sterling 87.50, Dollár 23, Lei 49.50, Léva 41, Márka 49.75. Devizák: Páris 170, Milano 122, Prága 40, Wien 10.15.

Naponta friss Rohonczy- és kantalu-dinnye kapható Petrogradszka (Melencei)-utca 8. szám alatt.

Megyéék, városok.

Vrsac — Versec.

Vrsac város bővített tanácsa legutóbbi rendes közgyűlésében a következő fontosabb határozatokat hozta: Napirend előtt néhány, a mult ülésről visszamaradt interpellációra válaszolnak.

a) Dr. Dragity Vladimir rendőrfőnök dr. Jovanovity Svetomirnak a kiutasítások ügyében bejelentett interpellációjára válaszol. Eszerint eddig Vrsacon 271 család, illetve személyt utasítottak ki a háromfórumos eljárás, tehát minisztériumi döntés befejezése után; 282 család, illetve személy nyert tartózkodási engedélyt és 571 család, illetve személy lett rövid eljárás után városunkból kiutasítva. A kiutasítottak fejszáma összesen kb. 2000-et tesz ki.

b) Rendőrfőnök a Velity tanácsstag huszállítás iránti interpellációjára válaszol. c) Cvejity tanácsos felolvassa a városi fogyasztási hivatal vezetőségének igazoló iratát, ezt nem veszik tudomásul. Heves vita és névszerinti szavazás után 32 szóval kettő ellenében kimondják a felfüggesztést elrendelő határozatot.

1. A napirend első pontja a polgármester

Midőn Németország vizrendszerét idegen ellenőrzés alá helyezi, a szerződés nemzetközi jelentésként ki az olyan folyamrendszereket, melyek nemcsak egy, hanem több állam számára szolgálnak a tengerhez vezető ut gyanánt akár egyik hajóból a másikba való átrakás közvetítésével, akár anélkül.

Még sok ilyen példát lehetne idézni. A francia politika ószinte és átlátszó célját, hogy Németország népességét korlátozza, gazdasági rendszerét meggyengítse, az Elnök kedvéért a szabadság és a nemzetközi egyenlőség fenséges szavaiba burkolták.

De talán legelhatározóbb pillanata volt az Elnök erkölcsi pozíciója összeomlásának és szelleme elhomályosodásának az, melyben, tanácsadóinak elképedésére, beleegyezett abba, hogy a szövetséges hatalmak nyugdíjra és választási engedélyre fordított költségei ugy tekintessenek, mint „a német szárazföldi, vízi és levegőből való támadások által a szövetséges és társult hatalmak polgári lakosságának okozott károk”, a szónak olyan értelmében, mely értelmezést egyéb háborus kiadásoknál nem lehetett alkalmazni. Hosszu teológiai küzdelem volt ez, melyben, mindenféle érvek elvetése után, az Elnök végre mégis kapitulált a sofista ügyesség remekműve előtt.

Végre elkészült a mű: és az Elnök lelkiismerete tiszta volt. Brockdorff-Rantzau válasza természetesen hangsúlyozta, hogy Németország bizonyos biztosítások alapján tette le a fegyvert és hogy a szerződés számos részletében nem egyezik ezekkel a biztosításokkal. De épen ez volt az, amit az Elnök nem fogadhatott el: jóleső, magányos elmélkedései közben, az Istenhez küldött imáival nem tett semmit, ami nem jog és nem igazság; ha elismerte volna, hogy a német válasz helytálló, ezzel

mult óról szóló jelentése volt, melyet tudomásul vesznek.

2. Adókules megállapítása utjavítás céljából. Progressziv kulcsot állapítanak meg, az adót 2 éven kell befizetni. Évenként 500 ezer koronás tételről van szó, a jabukai-ut javítására azonban, mely egymaga 1 millióba kerül, külön törlesztéses kölcsönt vesznek föl.

3. A szlavóniai favásárlás ügye. Szállítási nehézségek miatt 300 vagonot ott adnak el, a többi 190-et pedig Vrsacra hozzák.

4. Tanácsindítvány az aninai szénkölcsön megfizetése tárgyában. A fizetési terminust meghosszabbítják.

5. A városi szeszfőzde jelentése 1918—19. évekről és 1920 június 15-ig. Tudomásul vették.

6. Tanácsindítvány az új városi jövedelmek elosztása tárgyában. Jóváhagyták.

7. Szabálytervezet az ingatlanok eladásából befolyt illetékekről. — Jóváhagyták.

8. Új városi illetékek kivetése forrásviz, szódavíz és denaturált spiritusz után. — Elfogadták.

9. Ugyanazon indítvány autók, kerékpárok, teherkocsik és bérkocsik után. — Elfogadták.

10. A városi villamáram árfelemelése

vége lett volna önbecsülésének és megdől volna lelke egyensulya; ez ellen pedig makacs természetének minden ösztöne az önvédelem hevével tiltakozott. Azaz, az orvosi lélektan nyelvén, ha az Elnökkel meg akarta volna valaki értetni, hogy a békeszerződés az ő hitvallásának eszerbenhagyását jelenti, ezzel Freund-féle zavarnak legérzékenyebb pontját érintette volna. Ez a tárgy nem türte meg a vitát és minden tudat alatti atóm azon volt, hogy további fessegetését meghiusítsa.

Igy történt, hogy Clemenceau győzelemre juttatta a javaslatot, mely pár hónappal előbb még rendkívülinek és lehetetlennek látszott: a németeket nem szabad meghallgatni. Csak legalább ne lett volna az elnök olyan lelkiismeretes; csak ne leplezte volna önmaga előtt, amit tett, hatalmának még utolsó percében is, amikor még visszaszerzhette volna az elvesztett talajt és még lehetett volna kilátása nagyon jelentékeny sikerre! De az Elnök már elhelyezkedett. Az orvosok bizonyos helyzetbe merevítették karjait és lábait és a helyzetet csak ugy lehetett volna megváltoztatni, ha újra eltörök őket. Lloyd George, aki az utolsó pillanatban, amennyire merte, mérsékelni akarta a feltételeket, rémülettel vette észre, hogy nem képes öt nap alatt meggyőzni az Elnököt a tévedésről, melyről öt hónapon át elhitették vele, hogy az a jog és az igazság. Vagyis, az öreg presbiteriánust könnyebb volt becsapni, mint kijózanítani; mert az utóbbi magával vitte volna önbizalmát és önbecsülését is.

Ily módon a utolsó felvonásban az Elnök képviselte a makacsságot és a békülékenység visszautasítását.

(Vége.)

augusztus 1-től. Hektowattonként 150-ról 230 fillérre emelik fel.

11. Tanácsindítvány az ellátatlanoknak városi élelmezés útján való ellátása tárgyában. — Tavasszal és ősszel a szegények olcsó lisztet fognak kapni.

12. A kéményseprők illetékeit 100%-al felemelték.

13. Városi bérkocsisok díjemelése. — Elfogadták.

14. A „Vrsacska Srpska Kreditna Banka d. d.“ kérvénye a vár. pénzek félösszegének néla való deponálása tárgyában. — A tanács kimondja, hogy városi tőke csakis nem sekvestált pénzügyintézetben helyezhető el, ezért az idén még fentartják a jelenlegi állapotot. Jövő évben a városi tőkét a „Szerb Bank“ és a „Szerb Hitelbank“-ban egyformán fogják elhelyezni.

15. Büchler János apátplébános kérvénye illetékei rendezése iránt. — A kérvény értelmében jóváhagyják.

16. Lukity Eta pénztári ellenőr kérvénye illetékei megállapítása iránt. — Beosztják a VIII. fizetési rangosztályba.

17. Dragity Isa ugyanoly kérvénye. — Beosztják a IX. fizetési osztály 1-ső csoportjába.

19. Interpellációk. Pera Akimovity: a) A városi állatorvos délutáni köteles látogatásaiért fizettet magának. Kosirovity elnöklő polgármester: A városi sabályrendelet erre vonatkozó pontját legközelebb mutatja be. b) A falusi lakosság gyakran hoz be hust, amelyet állatorvos nem szemlélt meg. — Az interpellációt kiadják az állatorvosi hivatalnak és a rendőrfőnököknek.

Joca Kliesu 8 interpellációt jelent be:

a) A bornagykereskedők adóbejelentéseit ezentul rendszeresen vezetett üzleti könyveik alapján ellenőrizték. — Az indítványt kiadják a fogyasztási adóhivatalnak.

b) Egy hivatalnok megrendszabályozását kéri, miután ez hölgygel szemben gorombán viselkedett.

c) Kéri, hogy a különféle fanagykereskedők itteni ügynökei is fizessenek adót. — Egyhangulag visszautasítják, miután a fabeszerzés a város lakosságának eminens szükséglete.

d) A Petar király laktanya közelében lévő barakkok ügyében interpellál. — Elnöklő polgármester: Ezen barakkok állami tulajdont képeznek és így a város nem rendelkezhetik felettük.

e) Követeli, hogy minden cégtáblát ellassanak szerbnyelvű felirással.

f) Az interpelláló indítványa az agrárreform ügyében a következő rendes közgyűlésen kerül tárgyalás alá.

g) A városi villammű főgépésének ügyében kéri a fegyelmi eljárás megindítását. Az eljárást megindítják.

h) Interpelláló egy magasabbrangu városi hivatalnoktól betekintést kért egy ügyiratba, amit ez néki megtagadott. Nincs-e joga, mint tanácsstagnak, az aktákba betekinteni?

Elnöklő polgármester: Városi ügyiratokba csakis a polgármester engedélyével lehet betekinteni, ezért az illető tanácsos vonakodása jogos volt.

Nika Barbulovity indítványozza, hogy a két városi szülésznő közül az egyik, aki nem bírja a szerb nyelvet, vagy tanulja meg, vagy pedig bocsáttassék el állásából. — A közgyűlés ezen értelemben határoz.

Miután más interpellációt nem jelentettek be, elnöklő főispán-polgármester be-rekeszti a közgyűlést.

Gyilkosság Vrsac környékén. Kegyetlenül végrehajtott gyilkosság történt a városunkhoz közel fekvő Solszica (Temesszölös) faluban. Szerdán este Maleta Péter 50 éves román gazdálkodót, míg a cséplés végeztével a cséplőgép mellett lenyugodott, puskalövessel megölték. A gyilkosságot csak csütörtökön vették észre. A gyanu azonnal a meggyilkolt fiára, a 25 éves Maleta Juonra terelődött, akinek a mult évben is jelenetei voltak apjával, mi-

után ez többször becsmérő megjegyzéseket tett leendő menyére. A lövés az alsótestbe hatolt be, összeroncsolta a vesét, lépét, májat, tüdőt és szívet és azonnali halált okozott. A gyilkosság ügyében a pénteki nap folyamán a bíróság részéről bizottság szállt ki a helyszínre. A bizottság tagjai: Dr. Steinmetz Lajos vizsgálóbíró, valamint Donáth József és dr. Szücs Bertalan orvosok voltak. Ez a bizottság megállapította, hogy a lövés közvetlen közélről történt, miután a behatolási hely rendkívül nagy, vagy 10 cm. átmérőjű volt és a bőr és szövet teljesen megpörkölődött. A puskától feküdt a holttest közelében. Maletát kihallgatták, zavaros feleleteket adott, erre kihirdették előtte az előzetes vizsgálati fogságot elrendelő bírósági végzést. A vizsgálat és nyomozás ez ügyben tovább folyik.

A világtermés.

A világtermés a tavalyi terméshez viszonyítva sokkal rosszabb. Egyik-másik államnak az átlagnál jobb termése van, de nagy általánosságban közepes a termés.

Franciaország termése állítólag nagyon jó és behozatalra nem fog szorulni. Mult évben ugyanis 35 millió mázsa buza behozatala volt. Az angol termés az idén nagyon gyengén sikerült. Anglia kénytelen lesz 60 millió mázsa buzát behozatni. Nagyobb bevételre fognak szorulni: Olaszország, Hollandia, Skandinávia, Svájc, Spanyolország, Ausztria és Észak-Afrika. Olaszország és Ausztria idei behozatali szükséglete nagyobb lesz, mint a tavalyi.

Az Egyesült-Államok termése gyengébb a tavalyinál. A tavalyi termésből 25 millió bushel fölöslege volt. Az ideai termést 275 millió bushelre becsülik. Ez a mennyiség körülbelül 80 millió métermáza gabonának felel meg.

Argentína és Kanada termése nagyon jó. Indiában az ideai termést 100 millió métermázsára becsülik, ez 34 százalékkal több a tavalyi termésnél. Az export Indiából azonban tiltva lesz. Mert így számítanak arra, hogy az árakat leszoríthatják és a borsevizmust megátolhatják.

Ausztrália ideai termése gyenge. Bulgária, Magyarország és Oláhország termése jó, úgy hogy ezek az államok a kivitel szempontjából kombinációba kerülnek.

A statisztika szerint Jugoszlávia kivitele az idén 53.000 vagon buza, 30.000 vagon árpa, zab és rozs és 120.000 vagon tengeri lesz.

A világpiacon kenyérmagvakban azonban nem lesz fölösleg, mert Oroszország kivitele hiányzik. Oroszország kiviteli fölöslege azelőtt termésének 15 százaléka volt.

Eladó egy új, féderes taliga (c. éze)

Megtekinthető Bozsik Károly intézőnél
Slovenačka (Nádor)-u. 9., a kincstári ispánság udvarán.

Eladó földbirtok!

A magyarpadéi határban fekvő
260 kat. holdnyi birtokomat
a rajta levő nagyszabású épületekkel, esetleg felszereléssel, szabadkézből eladom.
Ifj. Gerber Nándor sörgyáros, Óbecse.

Eláz

a becskerekai (rég) pályaudvarral szemben, II. külkerület 90. szám alatt, mellékhelyiségekkel, kotarka stb.-vel azonnal eladó

1540

Bővebbet ugyanott.

Modern tánciskola-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy f. évi augusztus hó 21-ikén (szombaton) a Korona-szálló nagytermében systematikus

táncanfolyamot nyitok.

Tanítási csoportok: Délután 1/26—1/28-ig diákok- és gyermekeknek. Este 8—10 ig pedig felnőttek részére.

Tanítatnak az összes szerb- és körtáncokon kívül a legmodernebb tánc-újdonosságok. A gyermekek oktatásánál az elemi gyakorlatok a legkörülményesebben ápoltnak, miután ezek az esztétikai gyermeknevelés legfőbb támaszai. Azon tisztelt szülők, akik gyermekeiket e kurzusba beiratatni akarják, felkéretnek, hogy ezt mielőbb megtenni sziveskedjenek, nehogy a később jelentkezők végett az oktatás hátráltassék. A tanfolyam tartama 5 hét. Beiratási díj az egész tanfolyamra 40 dinár. Régebbi tanítványok (az egész tanfolyamra) kedvezményben részesülnek.

Számos látogatást kér

Schmidt Mihály

okl. táncitanár.

1538

Torontálvármegye alispánja

12971—1920. szám

1543

Pályázati hirdetmény.

A Pancsován, Novi (Turski) Bečején, Vel. Bečkerekén és Vršacon megüresedett II. osztályú hatósági főutkaparói állásokra a pályázatot ezennel kiírom.

Ez állásokkal a következő javadalmazások vannak összekötve: 1400 K fizetés és a családnak megfelelő lakbér (400—560 K), a felügyelete alatt álló utak hosszával arányban álló utiátalány, 300 K irodaátalány és 50 K a szerszám megőrzése címén.

A kinevezendő főutkaparónak meg kell felelni az I. osztályú főutkaparótól megkívánt kornak és kvalifikációnak. A kinevezett köteles a megyei tisztviselők nyugdíjintézetébe beiratkozni.

Pályázhatnak mindazok, akik az S. H. S. királyság állampolgárai, a szerb nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják, az elemi és ipariskolát elvégezték vagy az utak és országutak rendbentartásának mesterségében gyakorlatot szereztek.

Rokkantak az előirt utkaparói vizsga letétele után előnyben részesülnek és az egyévi próbaidő letelte után véglegesen kinevezetnek.

Felhívom mindazokat, akik a fentnevezett állások valamelyikét betölteni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt és 1 din. bélyeggel ellátott kérvényüket folyó évi szeptember hó 15-ig az alulírott hivatalnak küldjék be.

A kérvényhez melléklendő: 1. Az erkölcsi bizonyítvány. 2. A születési anyakönyvi kivonat. 3. Az elvégzett iskolák bizonyítványai. 4. Orvosi bizonyítvány.

Későbbben beérkező avagy elégtelenül felszerelt kérvények tekintetbe nem vétetnek.
Vel. Bečkerek, 1920 aug. 10.

Dr. Mihalovity Jovan alispán

Антро колонијална радња
Нафтали М. Леви
БЕОГРАД, Краља Петра у. 44.
Препоручује сву колонијалну робу по нај-
вишим ценама. — Телефон 535.

Engro üzletemben állandóan nagy készletet tartok fűszerekben és gyarmatárakban, melyek eladását a legolcsóbb árban ajánlom.

NAFTALI M. LEVI, BEOGRAD

fűszer- és gyarmatáru kereskedése
1256 Kralja Petra ulica 44. — Telefon 535.

Nagy Feri megérkezett!

a „Kaszinó“ éttermében és kert-
helyiségében zenekarával mindennap
hangversenyt tart.

1541

— Kéri a közönség szives pártfogását. —

Vennék

1—2 nagyobb

bélyeggyűjteményt

Ajánlatokat

Kereskedők **Rónai László Zombor,**
kizárva. Szivácsi-ut 1. 1534

Keresek azonnali belépésre jőző, szakképzett

főmolnárt.

Aki a szerb és román nyelvet bírja, előnyben részesül. Ajánlatot fizetési igény megjelölésével kér

Wagner Mihály műhengermalma
Zichyfalva, Torontálm. (Bánát), Jugoszlávia.

Munkáslányok

felvétetnek nagyobb ipar-
vállalatnál.

Cím a kiadóhivatalban.

1545

Egy jókarban levő

varrógép kerestetik.

Weber Győző cukorgyár, Veliki Bečkerek.

Hirdessen a „Torontál“-ban.